XI. évfolyam. Celldömölk, 1915 junius 13. 24. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fill.

Felelős szerkesztő:
DINESREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinesrevé Nándor könyvnyomdája Celldömölkön
Minden, a szellemi részt illető közlemények, levelezések és mindennemű megrendelések.

Az olasz kormány bűnei.

Azok a féktelen tüntetések, melyek az olasz háboruüzenetet megelőzték, bizonyitják, hogy kormányzatukban nem volt minden rendben.

Az embereket kormányozni — meglehet — hogy könnyü föladatnak látszik, hanem az embereket természetök szerint kormányozni, hogy az ember az államban boldogulhasson, ez nehezebb, sőt az emberi igyekezet legnehezebb föladata.

A társadalomban az *embert mesterségesen nevelik*, még pedig akként, ahogyan azt kormánya irányitja. Ennek az irányitásnak legnagyobb akadálya az *emberi önérzet*, mely szivesen fogadja a kedveseknek, üdvöseknek tartott kormányintézkedéseket, de kelletlenül engedelmeskedik a nem kedvező rendelkezéseknek. Az emberiségnek valami ellenséges nemtője hozta talán a kormányzók és kormányzottak érdekeit ellentétbe, hogy mindkettő örökösen egymás ellenében vesztegesse erejét: vagy hogy az ember természetében fekszik az a mulasztás, melyet buvárkodassai és faradságos igyekezete közepette saját maga ellen elkövet.

Az olasz katonai léséből már határozottan látszik hogy az olasz vezérférfiakat az alájuk rendelt emberek kormányzása körül nagy bünök terhelik: kormányzottaikban csak az alattvalót, a földmivest vagy polgárt, hivatalnokot vagy katonát, birtokost vagy proletárt láttak magúk előtt, vagy maguk alatt, de a fizikai és erkölcsi embert egyikben sem ismerték és ma sem ismerik.

Az olasz kormányzás tévelygéséből bőségesen kivette részét maga az olasz király, aki példáját adta annak, minőnek nem szabad lennie egy uralkodónak. Mentségül fölhozzák, hogy gyönge, ingatag jellemü, de ez egyuttal a legnagyobb vád, amit ellene emelni lehet. Mert a gyönge jellem talán az egyedüli passzió, amely uralkodónak nincsen megengedve. Neki nem szabad türnie, hogy mások kerüljenek hatalomköre fölé. Itáliában pedig ez történt.

Minden ország történelme mutathat föl uralkodókat, akik nem gondolva az embereken való uralkodás komolyságára, kényüket keserüen érezték azokkal, kiket hatalmuk által boldogitaniok kellett volna. De az ekként félrevezetett, rosszül kormányzott népek — ha nemzeti letelök nem esett vezetőik bűnének aldozatául — rendesen véres boszut álltak azokon, kik romlásba vitték őket.

Most a történelem legkimagaslóbb korszakát éljük. A világrengető események rohamosan követik egymást. Nem tudhatjuk még, mi lesz a megrenditő szinjátek vége, csak az az egy látszik bizonyosnak, hogy befejezése az olasz kormányzat bűneinek iszonyu megtorlása lesz. —

Az Olaszország hitszegésén való megbotránkozás nem ragadhat el arra, hogy az olasz tiszteket hazájuk vezérférfiainak eljárása szerint itéljem meg. Szenvedélyes kifakadások, még ha — mint a jelen esetben — még oly jogosultak is, zavarják a tárgyilagosságot es az egyéni érték megbirálására nem alkalmasak.

Állapitsuk meg legalább, hogy az olasz tisztek bátorságáról kevés alkalom nyilt eddig tapasztalatokat szerezhetni. Olaszország közelmult es még most is folytatott háboruiban az olasz tisztek bátorságáról, hősiességéről adatok nincsenek, arról hirt nem kapott a világ. Jellemrajzukból tehát egyelőre a bátorságba csak azt vehetjük föl, amit személyes érintkezesből, béke idején tanusitott magatartásukbol tudunk.

Ezek szerint itélve, meg kell vallanunk, hogy az olasz tisztek amellett, hogy őszintén (és nem etikettszerüen, mint a franciák) udvariasak, egyuttal becsületesek is Tiszti becsületökre kényesek, azon a legkisebb foltot sem türik és aki közülök e féltett kincsöket bemocskolják, azt kotelékökből irgalmatlanul eltávolitják. Bármely hadsereg tisztje bátran foghat velök kezet, amit nem minden más nemzetbeli tisztre lehet ráfogni. Legalabb is furcsa lehet például, ha francia vagy angol tiszt szerb „kollégáját" kézszoritással üdvözli.

Szegény talián tisztek, micsoda kényes helyzetbe kergetett ingatag királytok!

A király a legfőbb hadur. Katonainak adott parancsa szent, azt vakon követniök kell. De a király egyszersmind a legfőbb hadi erények megszemélyésitője, azokat gyakorolni és alárendeltjelvel gyakoroltatni Isten kegyelméből reáruházott kötelessége.

Olvasom, hogy a kiskökörcsönyi gazdakör egyik tagját, Nagy-Horvát Ábrist kigolyózta, mert megszegte becsületszavát. A kör a „Kiskökörcsönyi Néplap" nyiltterében is kifejezést ad megbotránkozásának, hogy akadhatott közöttük valaki, aki az adott szó szentségét beszennyezte.

Olvasom, hogy Itália egy emberöltőn át élvezte a hármasszövetség védő ótalmat és mindenkor — amikor tartania kellett attol, hogy alig összefoltozott egységét összeroppantják, hűséges társa volt a két középponti hatalomnak. Olvasom továbbá, hogy középtermetü, de gyönge királya, a re galantuoma (gavallér király) unokája, még mult év augusztus elején csak ugy áradozott a hozzánk való rémségesen nagyhitüségtől és mélyen érző keblét semmi más nem töltötte, csak a nagy szeretet, melylyel fölséges uralkodónk iránt viseltetik.

Olvasom azután, hogy néhány hét előtt Hüvelyk Matyi olyan nagyot ugrik, hogy mindez az erzelem kipottyan kicsi szivecskéjéből, amelybe a helyett a „sacro egoismo", az erények e legdicsőbbje vonul be. S hátba támadja azt, aki eddig ótalmazta, segitette és akinek hűséget esküdött.

igazságtalan vagy Nagy-Horvát Ábris pógár urammal szemben, aki hibáját belátva szépen kitér a tisztességes emberek elől. — Szeretnék egy olasz tiszttel négyszemközt beszélni: mi a véleménye legfelsőbb hadurának legujabb becsületügyi kodexéről? Vajjon miként járnának el azzal a tiszttel, aki ugy cselekszik, mint királya? — Lehetetlen, hogy a tiszti becsületére kényes olasz tiszt mentséget találhatna az ily eljárásra.

De parancs — parancs! A tiszt kénytelen kardot ragadni, harcba menni, hiszen hűséget fogadott királyának és ő nem teheti magát azon oly könnyen tul, mint koronás ura. Honnan meritse azonban a győzelem kivivásához föltétlenül szükséges lelkesedést? A szent önzésből? — Elég lelki erő-e ez ahhoz: hogy legyőzze vele az igazság tudatától lelkesitett osztrák, magyar és német harcosok vitézségét?

Szegény talián tisztek! Ti tudjátok és érzitek legjobban, hogy becsület árán nem lehet dicsőséget szerezni.

Csatasikról.

Irta a galiciai harctéren **Ricsi.**

Messze csatasikról haza száll a lelkem.
Véres csatasikon ne keress most engem,
Kedves kapitányom!
Most csak kicsi párom sötét szemét látom.

Nagy-Galiciából meghallod-e szómat?
Annyi idő után kedves-e a szózat,
Mit hűséges párja
Kis asszonykájának vágyva küld utána?

A nagy erdő lombja lágyan meg-megrezzen,
Édes susogásod hallom ott a neszben.
Este van már este:
Lelkem a lelked nem hiába kereste.

HIREK.

III. Lajos bajor király őfölsége válasza Herbst Géza alispan üdvözlő levelére: »Szivélyes köszönetem a vármegye nevében kifejezett szerencsekivánatért azon siker alkalmából, amelyet seregeim Przemysl visszafoglalásánál elértek. Lajos«. — Münchenből jelentik, hogy a csatorna egyesület jun 7-én tartott lakomáján Lajos király igen nagy föltűnést keltett beszédet mondott. »A német nép legjobb elemeivel van képviselve a hadseregben és a német hadsereg győzhetetlen, bárhol küzd is, keleten és nyugaton, északon és ha Isten akarja — s ebben nem kételkedem — délen is győzhetetlen marad . . . Aki velünk van és hiven áll mellettünk — Ausztriára, Magyarországra és Törökországra gondolok — az örvendjén velünk, de sohase örvendjenek az olaszok, akik barátságot szinleltek és átpártoltak az ellenséghez. Mondhatom, győzhetetlenek vagyunk és az utolsó ellenség, amelyről oly sok szó esett, még mindig nem kisérelt meg komoly támadást, daczára annak, hogy elég ideje volt az előkészületre.« (A hosszabb beszéd közben és végén óriás és viharos lelkesedéssel hódoltak a virágzó Fuerth, városában egybegyült sok ezeren a bölcs, okos király szavait.)

Lelkészbeiktatás. Szivet és lelket felemelő kedves ünnepélynek volt részese május hó 30 án a nagysimonyi ág. h. ev. egyházközség, Mód Lenárd 38 évi áldásos működése után 1914. évi december 30 án bucsut vett egyházközségétől, mely 1915. január 24-én fiát: Mód Aladár zalagalsai lelkészt választotta egyhangu lelkesedéssel atyjának és nagyatyjának örökébe, ki szinten közel fél századon át volt a gyülekezetnek igaz szeretettel környezett jótékony lelkipásztora. Az ujonnan választott lelkésznek beiktatása május 30 án ment végbe díszes ünnepély keretében. Az ünnepélyen jelen voltak a rokonságon kivül Varga Gyula egyházmegyei esperes, Bárdossy Imre és Bárdossy Zoltán alsómesteri földbirtokosok, Nagy Kálmán gecsei lelkész, Böjtös János nyug. lelkész, az egyh. község tagjai majdnem kivétel nélkül s még nagyszámu vidéki s más hitfelekezetbeli egyén. A szokásos istentisztelet után Varga Gyula egyházmegyei esperes mélyreható beszédben adta át az ujonnan választott lelkésznek az egyházközség vezetését, Isten áldását kérve annak működésére. Ezután Mód Lenárd, az ünnepeltnek édesatyja vett bucsut az egyházközségtől, kérve azt, hogy tártsa meg őt a jövőben is szeretetében s jó emlékezetében. A beiktatott lelkészt Szabó István gyülekezeti felügyelő az egyházközség nevében, Ludván János az egyházközség tanitói kara nevében, végül Rózsa István a nagysitkei leányegyházközség nevében üdvözöltek hatásos beszédben, melyekre az uj lelkész meleg szavakban válaszolt. A kedves ünnepély maradandó nyomokat hagyott a jelen voltak lelkében.

Kérelem az elesettek hozzátartozóihoz. A soproni m. kir 18. honvéd-pótzászlóalj parancsnoksága az alábbi kéréssel fordul az elesett hősök hozzátartozóihoz: A m. kir. 18. honvéd gyalogezredhez tartozó és hősi halált halt tisztek, tisztjelöltek és legénységi állomány egyének hozzátartozói felkeretnek, hogy e hősök arcképeit — lehetőleg egyenruhában abrazolva — az illetők rövid életrajzi adataival együtt a 18. honvéd pótzászlóalj parancsnokságának Karánsebesre küldjék meg. Ezen arcképek és életrajzi adatok a wieni cs. és kir. hadilevéltár által az elesett tisztek és legénység emlékére kiadandó népszerü könyvben fognak megörökitetni.

Záróünnepély az ovodában. Ovodánk kedvesen sikerülni szokott záróünnepélyét az idén is szép siker koronázta. Az ünnepély a ker. gyermekszeretet országos Gyermekvédő Müve javára való gyüjtessel kapcsoltatott össze. E czélra 1914 ben 60 koronа, most pedig 113 korona 30 filér gyült egybe. Az országos egyesület ezen közjótekonysági alapjaiból Czeldömölkön is támogat egy gyermeket havi 8 koronával.

Mikor lesz béke? Münchenből jelentik, hogy Rupprecht bajor királyi trónörökös a főhadiszálláson a bajor kir. hivatalos lap egy képviselőjet, Pfeiffer tanár képviselőt fogadván, a békehirészleteiről is szó esett. A trónörökös ezeket mondta: Békéről csak akkor lehet beszelni, ha ez a béke a haza javára köthető meg. A békekötésnél az állami szükségletek lehetnek irányadók, de semmiesetre sem a csüggedés vagy fáradtság. Ellenfeleinkre sem lehetünk e kérdésnél tekintettel. Miképp fog alakulni Németország határa a jövőben, az még a jövő titka. A legfontosabb föladat az lesz, hogy a birodalomnak példátlan bátorsággal megvédett önállóságát, valamint a *szövetséges államok* érdekeit gazdasági, agrarius és ipari tekintetben fejleszteni. Ha a birodalom határai kiterjesztetnek, akkor államferfiaink bölcs előrelátása gondoskodni fog róla, hogy a meghódított területek is alkalmazkodjanak a mi viszonyainkhoz. Mindenesetre gondoskodni kell azonban arról, hogy a *háboru költségeiért pótlást kapjunk*, amely teljesen kielegitő legyen.

Évzáró vizsgálatok a polgári fiuiskolában. A czeldömölki községi polg. fiuiskolában az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben lesznek megtartva. Hittanvizsgálatok junius 18-án délelőtt 8—12 ig. Ének és tornavizsg. 19-en délelőtt 9 órakor. Ugyanaznap 11 órakor lesz a latin tanfolyamot hallgatók vizsgálata. Az I. osztály osztályvizsgálata 21-én a II. oszt. osztályvizsgálata 22 én délelzttt veszi kezdetét. A magánvizsgálatok junius 23-án és 24 én tartatnak meg. E vizsgálatokon a polg. isk. iskolaszék elnöke ns. Hollósy Rupert apát úr fog elnökölni. A t. szülőket és érdeklődőket ezuton hivja meg a tantestület. A »Te Deum«, valamint a bizonyitványok, az értesitők és jutalmak kiosztása junius 29-én lesz.

Halálozás. Király Ferenc alsóságí földbirtokos f. hó 8-án 78 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután ment végbe az egész község mély részvétele mellett.

Állatok és emberek. Egy német állatvédő folyóirat eredeti módon csinált propagandát az állatoknak és az állatvédelemnek. Felveti azt a kérdést, miben maradnak az állatok az emberek mögött? Nincsenek állatok, amelyek rágalmaznak, amelyek képmutatók, melyek névtelen leveleket irnak, vagy hamis esküt tesznek. Mindez az emberek előjoga. Az állatok épen hűséges, egyenes természetükkel akárhány végleg elkeseredett embernek igaz barátai lettek.

Elhunyt hős. Szakács Károly 24 éves magyargencsi illetőségü tartalékos, a téli folyamán a kárpáti harcokban súlyos betegségbe esett s azóta kórházi ápolás alatt állott. Betegsége végre is erőt vett a szenvedőn s tüdővérzés következtében f. hó 9-én a czeldömölki közkórházban elhunyt. Hozzátartozói hullását haza szállitották s nagy részvét mellett temették el. Neje és gyermeke siratja.

Pályaválasztáskor figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy állami fölső ipariskola van Budapesten Népszinház utca 8. szám alatt, valamint Kassán és Szegeden. Ezek elvégzése az önkentességre is jogositja a tanulókat. Ezenkivül vannak állami és fémipari szakiskolák a következő városokban: Arad, Győr, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár. Állami fémipari szakiskolák: Besztercebányan, Debrecenben, Gölnicbányan, Pozsonyban, Miskolcon és Pécsett.

Pápai lobogó. Budapest legelőkelőbb köreiben élénken vitatják a »Budapest« luganoi táviratát, mely szerint a nápolyi és a palermoi biboros érsekek pásztorlevelet adtak ki, amelyben hiveiket az állammal szemben való kötelezettségei pontos teljesitésére szólitják fel. A római lapok nagy megelégedéssel állapitják meg, hogy a pápai egyetem az alkotmány évfordulóján kitűzte az olasz lobogót, még pedig a *pápa parancsára*. — E hirnek czáfolatát várják.

Kinrim. Mikor csöndes volt a temető, — édes sirról csentem e tő — virágot. Most nyilik eme tő — s tán engem is eltemet ő. Éljen a beküldő, derék legény ő!)

Nőnevelő-intézeti felvétel. A pápai református nőnevelő-intézet (tanitónőképző-intézet és polgári leányiskola) internátusába junius hó 25-ig lehet felvételéri folyamodni. Az internátusi ellátás teljes dija 600 K, félkedvezményes dij 500 K, egész kedvezményes dij 450 K. Félkedvezményes helyre szegénysorsu református növendékek, egész kedvezményesre kizárólag dunántuli ref. egyházkerületbeli lelkész- és tanitó-leányok vétetnek fel. Jeles előmenetelü tanulók tandijelengedésben és különböző ösztön-, illetve jutalomdijakban részesülhetnek. A 1. születési, 2. iskolai és (tanitónőképzőbe jelentkezőnél) 3. »a tanitónői pályára alkalmas« jelzéssel ellátott hatósági orvosi bizonyitvannyal felszerelt kérvények a nt. és tek. főiskolai igazgató-tanácshoz intézendők s az intézet igazgatóságához Pápára küldendők.

A tüskésdrótkészletek lefoglalása. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a fekete tüskésdrótból és cinezett, tüskésdrótból a kereskedőknél és ipari vállalatoknál eladásra vagy további feldolgozásra szánt; akár már el is adott minden meglévő készletet hadicéra igénybevettnek jelent ki. Az igénybevétel nem terjed ki oly iparvállalatra, melynek a tüskésdrót szállitására a katonai igazgatástól jelenleg érvényben levő megbizása van. Az igénybevételi készleteket birtokosai kötelesek 1915. évi junius 15-ik napjáig vasuton vagy gőzhajón gyorsáruként feladni, illetőleg az átvételi helyen levő készletet ott beszállitani. — A foladott anyagokért a következő térítést fognak fizetni: cinezett tüskésdrótért 100 kilogramonkint 44 K-t, a fekete tüskésdrótért 100 kg-kint 39 K-t, a drót vastagságára való tekintet nélkül.

Nem adták kölcsön. Nyitra vármegyében van Szakolca, tót lakosai a régi időben a falu végén akasztófát tartottak, hogy kész legyen, ha szükség lenne rá, mint ez több helyen is volt. Egyik szomszéd faluban épp akasztani kellett volna, de nem volt akasztófájuk. Az okosok tanácsa beállit Szakolcára s kéri, kölcsönözzék oda nekik az akasztófát. Összült a kupaktanács s kimondta a. határozatot: Nem adjuk, szüksége lesz arra még a mi fiainknak is.

Végzetes fürdés. Kiss Jenő 17 éves lakatosinas pénteken este két másik társával fürödni ment a Marton-féle téglagyár mély gödreibe. Elsőnek ő vetkőzött le és ugrott a vizbe. Alig 1—2 perc mulva vetkőző társai segélykiáltást hallottak s rémülten látták, hogy Kiss kétségbeesetten és fuldokolva küzd a vizzel. Minthogy ők sem tudtak uszni, rögtön segélyért kiáltottak, de mire odaérkeztek a menteni szándékozók, a szerencsétlen fiu már alámerült. Hulláját a kivonult tüzoltóság szombaton is egész nap kereste, de a 4—5 méter mély vizben ráakadni nem tudott.

A Przemysl várába fogságba jutottak teljes jegyzéke még nem jelent meg. Egy jegyzéket már kiadott a bécsi államnyomda, amely a fogságba jutott tisztek névsorának egyrészet tartalmazta. A többi jegyzék valószinüen rövid időn belül meg fog jelenni. Most hogy Przemysl ismét a mienk, előre láthatóan nagyon sok oly egyénekről fogunk hallani, akik az orosz uralom alatt is a várban maradtak és igy a hadifogságból megmenekültek. Azt hisszük, néhány nap mulva erről részletesebb közlemények fognak megjelenni.

Budapesten, miütán elméltóztattam egy kissé faradni, leültem a dunaparton egy hosszu padra. Egy zercsak mellém szetyorodik egy kedves pár. Szól vala a férfi: Moudhatok magának Helenka nassám, mama egész nap oljan butanak érzek magamat. — Helenka: Oh, Perlhun ur, igazán nem veszek észre magán semmi vaitozás.

A gyermekek táplálásáról Papp Samu dr. a következő üdvös tanácsokat adja: Gyermekeknek még inkább, mint a felnőtteknek ajánlatos az egyszerü, nem izgató táplálkozás, ami pedagógiai tekintetben is inkább megfelel nekik. Magától értetődik, hogy itt csak a jobbmódu családok gyermekeire gondolok, mert a szegény gyermeknek ugy sincs alkalma finnyáskodni és az ételek között válogatni. Azt mindenki tudja, hogy a szeszes italok, az erős tea, kávé nem való gyermeknek, de azt már kevesen tudjak, hogy az u. n. pikáns, vagy tulságosan édes ételekkel is csinjan kell banni, mert elkényeztetik a gyermek izlését s azután nem kell neki az egyszerü étel. Mindenekelőtt nem szabad a gyermeket tultaplalni. Némelyik szülő arra veti a sulyt, hogy a gyermeke minél többet egyék. Kérik, biztatják, fenyegetik a gyermekeket, mindent igérnek nekik, csakhogy mentől többet egyenek. Merőben téves a szülői szeretetnek ez a megnyilatkozása. Gyermeket az evésre biztatni nem szabad. Eszik az magától is annyit, amennyi neki kell. Ellenkezően, némelyik mohón faló gyermeket vissza kell tartani. Ha a gyermeknek föltünően csekély az étvágya, friss levegőben való mozgással kell serkenteni, de nem biztatással és igéretekkel. (Papp Samu dr. ur eme tanácsával, illetőleg szives figyelmeztetésével valóban hasznos szolgálatot tett a gyermekek érdekében. Azonban engedje meg, hogy egy megjegyzést kockáztassunk! Mindennapi tapasztalásunk arról győzött meg bennünket, hogy a »szegény gyermekek« is finnyáskodnak. Pénzt adnak nekik a szülők, vagy a rokonok és ismerősök: fillereket, krajcárokat. A gyermekek a piacon olcsó, föstött cukorkákat vesznek, egyik boltból a másikba járnak olcsó, gyomrot, fogakat rontó nyalánkságokért, a fiuk cigarettáznak stb. Magam láttam, hogy azok a »szegény gyermekek« jobban finnyáskodnak, »élveznek« és pazarolják a pénzt, mint sok jobb módu család gyermekei.)

Házastársak között. *Ű:* Salamonkám, ma elvihetnél a moziba. *Aa.* Haggy nékem békét azzal a mozival, tudod, hogy ki nem állhatok a mozit s iljen melegbe ki mén moziba! *Ű:* No jó, hát akkor maradj ithon és odvarolj nekem! *Aa:* Sárah, mégis inkább csak gyerönk a moziba!

Szegény emberek hazafisága. A legutóbb jegyzett hadikölcsönök statistikája szerint tulnyomó részben a kis tőke képviseli a kölcsönösszeget. Képzelhető tehát, hogy hány százezren áldóztak a hazanak a kistőkések, mig 7—8 száz millió összegyült. Ezen lelkes hazafiak soraban méltó helyet foglalnak el a mersei Vidos-uradalom cselédjei is, akik utolsó összegyüjtött garasukat is hadikölcsönre jegyezték. Közülök jegyeztek: Kelemen Sándor 800, Pirka Ferenc 500, Csóka Imre 100, Orbán József 100 és Jozsa Dániel 100 koronát.

Az élet mestere, szokták mondani, a történet. Teny az, hogy nincs a tudásnak tanulságosabb ága, mint ez. Megmutatja, miben cselekedtek helyesen, miben hibáztak a történelemben szerepelt személyek; elénk állitja az emberek erényeit és gyarlóságait, hadd okuljunk rajtuk, megtanit bennünket figyelemmel vizsgálódni, miben kövessük őket s mely gyöngeségeiktől óvakodjunk. — De nem csak az élet mestere a történet, hanem egyuttal a *legigazságosabb biró* is. Olyan igazságos, aminyen élő ember soha sem lehet. Tetteik és mulasztásaik; becsületességük és jellemtelenségük, szelid természetük, vagy boszuvágyóságuk és irigységük után itélve, kimélétlenül mond igazat az emberek fölött, jártak légyen azok akár biborban, akár koldus köpenyben. S mert a történetet emberek csinálták, az ő él tükből merithetjük egyedül azt a tanulságot, melyet a történelem nyujt. Azért mondják, hogy az élet mestere a történet.

Öngyilkosság. Radics János kemenesőgyeszi gazda nem tudott belenyugodni abba, hogy két fia a harctéren van. Folyton fiainak életveszedelme aggasztotta s ez az érzés végül tragikus kimenetelü buskomorsággá fajult; folyó hó 9-én felakasztotta magát. A hullavizsgálatot Somogyi Aladár tb. főszolgabiró és dr. Király János járasorvos ejtette meg s ők adták meg az engedélyt a szerencsétlen apa eltemetésére.

A népfölkelés módositása és kiterjesztése targyában kiadott uj törvényjavaslat 3. szakasza szerint: a népfölkelésre kötelezettek két osztályba soroztatnak, az első osztályt a 18 ik évet már betöltött és a 42-ik évet még tul nem haladtak, a második osztályt a 43 évesektől ama korig alkotják, midőn népfelkelési kötelezettségük lejár. Ezek szerint tehát könnyen megallapitható az, hogy az 1872. évi születésüek a második népfelkelési osztályba tartozna. Az Ausztriában elrendelt pótsorozás tudomásunk szerint azokra a magyar honosságu, de állandóan Ausztriában lakó magyarokra is érvénnyel bir, a kik az elő sorozas alkalmával az osztrák hatóságok elott jelentek meg a szemlén.

Adományok a sebesült katonáknak. A czelldömölki kórházak és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Szőgyény-Marich Ferencné (Czelldömölk) Vöröskereszt kórház részére 30 fej saláta, Wallenstein Károlyné (Ság) 1 tábori ágy, Berzsenyi Dezsőné (Czelldömölk) 2 doboz kockacukor, Kenyeri község 36 egész, 9 fél kenyér, Rábakecskéd község 15 egész, 11 fél kenyér, Ság község 10 egész kenyér, Kápolna község 5 kenyér, 130 tojás, Hardy Sándorné (Nemes-Hany) 20 tojás, özv. Kardos Jánosné (Sobor) 41 tojás, Berecz Lajos asztalos (Czelldömölk) Közkórházban a katonák részére két kerti-padot adományozott, Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, Klein Vilmosné (Czelldömölk) naponta 10 l. tej, Klaffi Gyula (Czelldömölk) Vöröskereszt-kórház részére, naponta 5 üveg szóda-viz, üditőállomás részére 5 üveg szóda viz. *Hadikórháznak:* dr. Deutsch Samuné compót és paprikasaláta, koltai Vidos Józsefné Kemenesmihályfa mindennap 10 l. tej, 4 kenyér, Rosenberger Miksáné mindennap 2 l. tej, 11 üveg bor, Klaffi Gyula mindennap 10 üveg szódaviz, özv. Gayer Gyuláné 2 ing, 1 lábravaló, Sági ev. Nőegylet az összes katonáknak kávé kaláccsal, kenyér, bor, tojás és cigaretta.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! — Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképen kitünő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fill. 1 tubus.) Kitünő szer női kezek gondozására.

Kitiltott marhakereskedők. Budapestről jelentik, hogy a tanács junius 8 dikán tartott ülésében Bruckner Adolf és Bruckner Hermán alsósági (Vas m.) marhakereskedőket a *budapesti vásárról* kitiltotta. Ennek oka, hogy a marhákat vásár előtt sóval megetették, ilymódon *mesterségesuton* azok sulyát növelték.

Megjegyzés. Ovidius egyik művében mondja: »Donec eris felix multos numerabis amicos« és »tempora si fuerint nubila, solus eris« — forditásban: »amig szerencsés vagy, addig sok barátod lesz« és »ha rossz idők járnak, egyedül maradsz.« A régi bölcs latin iró aranymondásainak egyike, amely már ismét igaz és találó. Ovidius eme kijelentéseit a latinok hasonló eljárásaiból vette tanulságul, tehát nem csodálhatjuk, hogy leszármazottjaik, az olaszok, most oly galád módon megtették. De hisz ez többé-kevésbbé mindenütt — még nálunk is — észlelhető emberi gyarlóság, — néha önzésből, önérdekből vagy irigységből, gyülölségből fakadó rosszindulat nyilvánulása.

Az ebzárlat feloldása. Minthogy az utolsó hetekben veszettségi eset nem fordult elő vidékünkön, a negyven napi ebzárlat véget ért.

Szenzációs találmánnyal lepte meg a világot egy budapesti lakos. Egy kis készülék az egész (dobhártyaszerü hallókészülék), melynek a sulya nem több, mint egy negyed gramm s mégis hivatva lesz a fülbetegségekben szenvedő emberiségen segiteni. E készülék műhártyával van ellátva, miáltal a hangot könnyedén továbbitja az érzéketlen füllel. A készülék úgy van megkonstruálva, hogy a fülzugást elmulasztja. A föltaláló már most is egy pár olyan elismerő sorokkal rendelkezik, melyek hálásán emlékeznek meg a készülékről.

A buza párolása üszög elleni védekezés céljából történik. A pácolásnak legjobb gyakorlati módja ez: Veszünk 2 kg. rézgálicot s azt egy kevés vizben fölolvasztván, a pácolásra szánt kádban előkészitett 100 liter vizhez öntjük, vagyis 2 százalékos oldatot készitünk. Ezután a vetésre szánt buzát vesszőkosárba öntve, a rézgálic-oldattal félig öntött kádba mártjuk egyformán, hogy a rézgálic-oldat a kosárban levő buzát egészen ellepje. A kosárban levő buzát egy faág segitésével jol fölkavarjuk, hogy minden egyes buzaszem jól megnedvesedjék; majd a kosarat buzástól együtt kiemeljük s azt egy másik kisebb kád fölső peremére fektetett két faágra helyezzük, hogy a fölösleges pácié lecsurogjon.

Elődeink. Egy társaságban az »öregedett öregapád« szón vitatkozván, lapunkhoz kérdést intéztek az iránt, hogy apánktól fölfelé hogyan állapitjuk meg a sorrendet. Válaszunk a következő: Apa, öregapa (nagyapa), dédapa, szépapa, ükapa, ősapa, — azután a többi ősapa.

Félreértés. *Ur* (szenvedélyesen): Oh. Balatonnak habszülte tündére . . . . (Leány a mosóteknőből a szappanhabot az ur arcá vágva): Az egész teknőt ráboritom, ha tovább csufolodik.

Élelem porlakban — tarisznyában. A »Magyar nemzet történeté«-nek első kötetében a »Magyarok a honfoglalás korában« [illegible] mennyire szabályozva van nálunk minden . . támadás, visszavonulás módja és a hadseregnél annyira fontos élelmezés, amikor labasjószág és podgyász nincs kéznél . . . bizonyos könnyen kezelhető készlet van a legénységnél . . . A jól megfőzött, megsózott hust elvalasztják a csonttól és kemencékben teljesen megszárítják. Mikor megszáradt, finom porrá zuzzak s nagy sereggel járvan helyeken, hol semmi eleség nem található, amint vizhez érnek, forro vizbe ebből a porból dobnak tarisznyáikból az emberek. Mikor az igy föloldódva, kasaszerüen megdagad, erőt adó és izes, tápláló eledel lesz belőle. Nem csodá hát, ha oly nagy sokaságban is hosszan és diadalmasan járják a pusztát, hiszen ott vannak ütjeik s a porrátört hus . . .« Lám őseinknek is megvolt a »konzerv«-ük, bizonyára nem hamisitott husport vittek magukkal tarisznyáikban. És szó, [illegible] a huspor sokkal praktikusabb, kezelhetőbb, sőt egészségesebb, mint a mai huskivonat, mert nem rothad, nem penészedik oly könnyen. A husporhoz nem kell se trén, se ut, csak egy tarisznya, no meg viz.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Tisztaság — Egészség!

Ha fajnak a lábai:

menjen gőzfürdőbe.

Ha fáj a dereka:

menjen gőzfürdőbe

Ha éjjel dőzsöl:

menjen gőzfürdőbe.

Ha egészséges:

menjen gőzfürdőbe,

hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő

reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

Alapitva 1804. Alapitva 1804.

HOFFMANN JOZSEF

kavé-nagypörköldéjének iz és zamat tekintetében felülmulhatatlan

PÖRKÖLT KAVÉI:

»Udvari keverék«	á K	6·—
»Kolumbus«	á K	4·80
»Kubanus«	á K	4·40

állandóan friss pörkölésben, 1/2, 1/4 és 1/8 kg-os csomagokban kaphatók:

GAYER GYULA

vas és fűszerkeresk. Czelldömölkön.

Eladó ház.

— 10 évig adómentes —

Az épületen van: 3 lakószoba, fürdő- és előszoba, konyha, éléskamra, pince, mosókonyha, baromfi-udvar, kert és mellékhelyiségek.

Bővebb értesités nyerhető lapunk kiadóhivatalában.

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A

„SZANITÉC" TETŰPOR

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetvek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész **tábori csomag** (csak a cimet kell rárni) **kapható 1 koronáért.** Kérjunk azonban határozottan „Szanitéc"-port, mert mint minden jónak, ennek is akadt [illegible] utánzata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvettel küld. **Ambor gyógytára, Mohács.**

Eladó ház.

Czelldömölkön **Baros-utca 37. szám** alatt levő

házamat

jutányos áron azonnal eladom

Az épületben van 3 szoba, 3 konyha, 3 kamra, 1 pincze, 1 melléképület, mely eddig műhelynek használtatott.

Az épület 150 négyszögöl telken van, melyből 70 négyszögöl konyhakert, szép termő gyümölcsfákkal beültetve.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

Követeljo azonban, hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, min »ép oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K.

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Temetkezési vállalat.

Czelldömölkön a Kossuth Lajos-utcában (Központi kávéház mellett)

temetkezési vállalatot

létesitettem.

Beszerezhetők nálam az összes **temetkezési** cikkek. **diszes érc- és fakoporsók, sirkoszorukból nagy választék.**

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbekig vállalok.

Havatal-felállitás megegyezés szerint.

BERECZ LAJOS

asztalos, temetkezési vállalkozó.

Lakás: **Ferenc József-utca.**

Világháboru térképe

ujabb javitott és bővitett kiadás, jó minőségü erős papiron

1 korona 50 fillér.

Tartalmazza az összes háboruban álló és semleges szomszédos államok térképét, u. m.: Ausztria-Magyarország, Németország, Oroszország, Franciaország, Angolország, Belgium, Svájcz, Ázsiai és Európai Törökország, Kaukázus, Perzsia, Bulgária, Románia, Szerbia, Görögország, Montenegro, Krimsziget, Egyptom, Szuez-csatorna, stb.

Olaszország

térképe 1 korona.

Különféle

szótárak

Dinkgreve Nándor papirkereskedésében beszerezhetők.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.